

Byla C-539/09

Europos Komisija

prieš

Vokietijos Federacinė Respublikė

„Valstybės sąsipareigojimų nevykdymas – Audito Rėmimo išreikštas ketinimas atlikti auditą valstybėje narėje – Šios valstybės narės nesutikimas – Audito Rėmimo galios – EB 248 straipsnis – Nacionalinių administracinių institucijų bendradarbiavimo pridėtinės vertės mokesčio srityje auditas – Reglamentas (EB) Nr. 1798/2003 – Bendrijos pajamos – Nuosavi ištekliai iš pridėtinės vertės mokesčio“

Sprendimo santrauka

Mokesčių nuostatos – Teisės aktų suderinimas – Bendroji informacijos mainų sistema – Administracinis bendradarbiavimas pridėtinės vertės mokesčio srityje – Audito Rėmimo kompetencija audito srityje – Apimtis

(EB 248 straipsnio 1–3 dalys; Tarybos reglamentas Nr. 1798/2003)

Nesutikusi, kad Europos Sąjungos Audito Rėmai jos teritorijoje vykdytų administracinio bendradarbiavimo auditą pagal Reglamentą Nr. 1798/2003 dėl administracinio bendradarbiavimo pridėtinės vertės mokesčio srityje ir jo įgyvendinimo taisyklės, valstybė narė nevykdė sąsipareigojimų pagal EB 248 straipsnio 1–3 dalis.

EB 248 straipsnio, kuriame nurodoma, kaip Audito Rėmai turi atlikti savo užduotį dėl sąskaitų audito, numatyta, kad jie tikrina visą Bendrijos pajamų ir išlaidų sąskaitas, šių sąskaitų teisėtumą, tvarkingumą ir patikimą finansų valdymą. Šio straipsnio 3 dalimi Audito Rėmams suteikiama teisė atlikti auditą remiantis dokumentais ir prireikus vietoje, pavyzdžiui, valstybės narės.

Vykdamas Sutartį nustatyta nuosavų išteklių sistema – lėšų iš pridėtinės vertės mokesčio srityje – siekiama valstybės narės nustatyti pareigą skirti Bendrijai dalį sumų, kurias jos gauna kaip šio mokestį, iš šios nuosavų išteklių. Todėl, kad siekiama kovoti su sukčiavimu ir vengimu pridėtinės vertės mokesčio srityje, bendradarbiavimo mechanizmai, taikomi valstybės narės pagal Reglamentą Nr. 1798/2003, patys gali turėti tiesioginį ir esminį poveikį veiksmingai kaupiant pajamas iš šio mokesčio ir kartu lėšas iš pridėtinės vertės mokesčio traukiant Bendrijos biudžetą. Tai, kad valstybė narė veiksmingai taiko Reglamente Nr. 1798/2003 nustatytas bendradarbiavimo taisykles, gali lemti ne tik šios valstybės narės gebėjimą kovoti su mokestiniu sukčiavimu ir mokesčių vengimu savo teritorijoje, bet ir kitų valstybių narių gebėjimą su tuo kovoti savo teritorijose, ypač kai teisingas pridėtinės vertės mokesčio taikymas šiose kitose valstybės narės priklauso nuo minėtos valstybės narės turimos informacijos.

Per Audito Rėmimo auditą, susijusį su administraciniu bendradarbiavimu pagal Reglamentą Nr. 1798/2003, turi būti tikrinamas numatytas Bendrijos pajamų teisėtumas ir jų patikimas finansinis valdymas, ir šis auditas turi tiesioginį ryšį su šiai institucijai EB 248 straipsniu suteikta kompetencija.

(žr. 59–61, 71, 77, 79, 81 punktus ir rezoliucinės dalies 1 punktą)

TEISINGUMO TEISMO (didžioji kolegija) SPRENDIMAS

2011 m. lapkričio 15 d.(*)

„Valstybės įsipareigojimų nevykdymas – Audito Rėmų išreikštas ketinimas atlikti auditą valstybėje narėje – Šios valstybės narės nesutikimas – Audito Rėmų galios – EB 248 straipsnis – Nacionalinių administracinių institucijų bendradarbiavimo pridėtinės vertės mokesčio srityje auditas – Reglamentas (EB) Nr. 1798/2003 – Bendrijos pajamos – Nuosavi ištekliai iš pridėtinės vertės mokesčio“

Byloje C-539/09

dėl 2009 m. gruodžio 21 d. pagal SESV 258 straipsnį pareikšto ieškinio dėl įsipareigojimų nevykdymo

Europos Komisija, atstovaujama A. Caeiros ir B. Conte, nurodžiusi adresą dokumentams teikti Liuksemburge,

ieškovė,

palaikoma:

Europos Parlamento, atstovaujamo R. Passos ir E. Waldherr,

Europos Sąjungos Audito Rėmų, iš pradžių atstovaujamų R. Crowe, vėliau T. Kennedy ir B. Schäfer,

įstojusių į bylą šalių,

prieš

Vokietijos Federacinę Respubliką, atstovaujamų C. Blaschke ir N. Graf Vitzthum, nurodžiusių adresą dokumentams teikti Liuksemburge,

atsakovę,

TEISINGUMO TEISMAS (didžioji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas V. Skouris, kolegijų pirmininkai A. Tizzano, J. N. Cunha Rodrigues, K. Lenaerts, J.-C. Bonichot, J. Malenovský ir M. Safjan, teisėjai K. Schiemann (pranešėjas), G. Arestis, A. Borg Barthet, M. Ilešič, C. Toader ir J.-J. Kasel,

generalinį advokatą V. Trstenjak,

posėdžio sekretorius B. Fülöp, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinį proceso dalį ir įvykus 2011 m. kovo 15 d. posėdžiui,

susipažinęs su 2011 m. gegužės 25 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

priima šį

Sprendimas

1 Europos Komisija savo ieškinyje prašo Teisingumo Teismo konstatuoti, kad nesutikusi, jog Europos Sąjungos Audito Rėmai Vokietijoje vykdytų administracinio bendradarbiavimo auditą pagal 2003 m. spalio 7 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1798/2003 dėl administracinio bendradarbiavimo pridėtinės vertės mokesčio srityje (OL L 264, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 9 sk., 1 t. p. 392) ir jo įgyvendinimo taisyklės, Vokietijos Federacinė Respublika nevykdė įsipareigojimų pagal EB 248 straipsnio 1–3 dalis, 2002 m. birželio 25 d. Tarybos reglamento (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 dėl Europos Bendrijų bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento (OL L 248, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 1 sk., 4 t., p. 74) 140 straipsnio 2 dalį bei 142 straipsnio 1 dalį ir EB 10 straipsnį.

Teisinis pagrindas

2 Reglamentas Nr. 1605/2002 priimtas remiantis EB 279 straipsniu ir AE 183 straipsniu. Šio reglamento 140 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyta:

„1. Audito Rėmai, tirdami, ar visos įplaukos yra gautos ir visos išlaidos padarytos teisėtai ir tinkamai, atsižvelgia į Sutarčių nuostatas, biudžetą, šį reglamentą, biudžeto vykdymo taisyklės ir kitus teisės aktus, priimtus pagal Sutartis.

2. Atlikdami savo pareigas, Audito Rėmai turi teisę susipažinti, kaip numatyta 142 straipsnyje, su visais dokumentais ir informacija, susijusia su skyrių ir įstaigų finansų valdymu, atliekant Bendrijų finansuojamas ar bendrai finansuojamas operacijas. Jie turi teisę užduoti klausimus bet kuriam pareigūnui, atsakingam už įplaukų ar išlaidų operacijas, ir taikyti visas minėtiems skyriams ir įstaigoms tinkamas audito procedūras. Auditas valstybėse narėse atliekamas kartu su nacionalinėmis audito institucijomis arba, kai jos neturi būtinų įgaliojimų, su atsakingais nacionaliniais departamentais. Audito Rėmai ir valstybių narių nacionalinės audito įstaigos bendradarbiauja pasitikėjimo dvasia ir toliau likdamos nepriklausomos.

<...>“

3 Reglamento Nr. 1605/2002 142 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Komisija, kitos institucijos ir įstaigos, administruojančios įplaukas ir išlaidas Bendrijų vardu, bei galutiniai išmokų iš biudžeto gavėjai suteikia Audito Rėmams visas priemones ir visą informaciją, kuri, Audito Rėmų nuomone, jiems reikalinga savo užduotį atlikti. Audito Rėmams jie pateikia visus dokumentus, susijusius su sutarčių, finansuojamų iš Bendrijos biudžeto, sudarymų ir vykdymų, visas grynųjų pinigų ir medžiagų sąskaitas, visus apskaitos rašus ir pirminius dokumentus bei su jais susijusius administracinius dokumentus, visus su įplaukomis ir išlaidomis susijusius dokumentus, visus inventorinius sąrašus, visas organizacines departamentų diagramas, kuriuos Audito Rėmai laiko reikalingais, atliekant biudžetinių ir finansinių rezultatų ataskaitų auditą, remiantis rašais ir tuo pačiu tikslu visais vietoje esančiais dokumentais bei duomenimis, parengtais arba saugomais magnetinėse laikmenose.

Kiti atitinkamą nacionalinių administracijų paslaugų ir vidaus audito padaliniai Audito Rūmams suteikia visas galimybes, kurias mano esant reikalingomis jų užduotims atlikti.

Pirmoji šios straipsnio dalies pastraipa taip pat taikoma fiziniams ir juridiniams asmenims, kurie gauna išmokas iš Bendrijos biudžeto.“

4 2000 m. rugsėjo 29 d. Tarybos sprendimo 2000/597/EB, Euratomas, dėl Europos Bendrijų nuosavų išteklių sistemos (OL L 253, p. 42 ; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 1 sk., 3 t., p. 200), priimto remiantis EB 269 straipsniu ir AE 173 straipsniu, 2 straipsnio 1 dalies c ir d punktuose nustatyta:

„Toliau nurodytos pajamos sudaro nuosavus išteklius, įskaitomus į Europos Sąjungos biudžetą:

<...>

c) visų valstybių narių suderintoms PVM apmokestinimo bazėms, nustatytoms pagal Bendrijos taisykles, taikant galiojantį vienodą tarifą. Apmokestinimo bazė, į kurią reikia atsižvelgti minėtu tikslu, turi sudaryti ne daugiau kaip 50 % kiekvienos valstybės narės BNP, kaip nurodoma šio straipsnio 7 dalyje;

d) visų valstybių narių BNP taikant tarifą, kuris turi būti nustatytas pagal biudžeto sudarymo tvarką, atsižvelgiant į visų kitų biudžeto pajamų sumą.“

5 Sprendimo 2000/597 8 straipsnio 2 dalyje numatyta:

„Taryba, nepažeisdama EB sutarties 248 straipsnyje ir Euratomo sutarties 160C straipsnyje numatytą sąskaitų audito ir jo teisėtumo bei reguliarumo [tvarkingumo] patikrinimą, kurių metu daugiausia tikrinama nacionalinių sistemų ir procedūrų, kurių metu nustatomos nuosavų išteklių bazės, sukaupiamos iš PVM ir BNP, patikimumas ir efektyvumas, ir nepažeisdama tikrinimo pasirengimų, atliekamų pagal EB sutarties 279 straipsnio c punktą ir Euratomo sutarties 183 straipsnio c punktą, veikdama vieningai pagal Komisijos pasiūlymą ir pasikonsultavusi su Europos Parlamentu, priima nuostatas, būtinas šio sprendimo taikymui ir pajamų surinkimo tikrinimo galimybių sudarymui bei 2 bei 5 straipsniuose nurodytų pajamų Komisijai perdavimui ir mokėjimui.“

6 Sprendimas 2000/297 pakeistas 2007 m. birželio 7 d. Tarybos sprendimu 2007/436/EB, Euratomas, dėl Europos Bendrijų nuosavų išteklių sistemos (OL L 163, p. 17), kuris įsigaliojo 2007 m. sausio 1 dieną. Pagal šio sprendimo 2 straipsnio 1 dalies b ir c punktus nuosavus išteklius, įskaitomus į Europos Sąjungos biudžetą, ir toliau sudaro pajamos, gaunamos taikant vienodą tarifą visų valstybių narių suderintoms PVM apmokestinimo bazėms, nustatytoms pagal Bendrijos taisykles, ir pajamos, gaunamos taikant vienodą tarifą visų valstybių narių bendrąjį nacionalinių pajamų sumai, nustatytai pagal biudžeto sudarymo procedūrą, atsižvelgiant į kitų pajamų bendrą sumą.

7 1989 m. gegužės 29 d. Tarybos reglamento (EEB, Euratomas) Nr. 1553/89 dėl galutinio vienodo nuosavų išteklių, kaupiamų iš pridėtinės vertės mokesčio, surinkimo priemonių (OL L 155, p. 9; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 1 sk., 1 t., p. 197) 2 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„PVM lėšų bazė nustatoma pagal apmokestinamus sandorius, nurodytus 1977 m. gegužės 17 d. Tarybos (šeštosios) direktyvos 77/388/EEB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su apyvartos mokesčiais, suderinimo – bendra pridėtinės vertės mokesčio sistema: vienodas apskaitavimo pagrindas (OL L 145, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 9 sk., 1 t., p. 23; toliau – Šeštoji PVM direktyva) <...> 2 straipsnyje <...>.“

8 Pagal Reglamento Nr. 1553/89 3 straipsnį:

„Nepažeidžiant 5 ir 6 straipsnių, PVM lėšų bazę atitinkamiems kalendoriniams metams apskaičiuojama visas grynasis valstybės narų per tuos metus iš PVM surinktas pajamas dalijant iš per tuos pat metus taikytos PVM normos.

Jeigu valstybėje narėje taikoma daugiau nei viena PVM norma, PVM lėšų bazę apskaičiuojama visas grynasis iš PVM surinktas pajamas dalijant iš svorinės vidutinės PVM normos. <...>“

9 Reglamento Nr. 1798/2003 dviejose pirmosiose konstatuojamosiose dalyse nurodyta:

„1) Dėl valstybių narių sienas peržengiančio teisėto ir neteisėto vengimo mokėti mokesčius [mokestinio sukčiavimo ir vengimo mokėti] biudžetas netenka pajamų ir pažeidžiamas sąžiningo apmokestinimo principas, taip pat gali būti iškreiptas kapitalo judėjimas ir konkurencijos sąlygos. Todėl tai veikia vidaus rinkos funkcionavimą.

2) Kovodamos su pridėtinės vertės mokesčio (PVM) vengimu kiekvienos valstybės narės administracinės institucijos, atsakingos už šios srities nuostatų taikymą, turi glaudžiai bendradarbiauti.“

10 Reglamento Nr. 1798/2003 1 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Šis reglamentas nustato sąlygas, pagal kurias valstybių narių administracinės institucijos, atsakingos už PVM įstatymų taikymą tiekiant prekes ir paslaugas, Bendrijos viduje įsigyjant prekių ir importuojant prekes, turi bendradarbiauti tarpusavyje ir su Komisija, kad būtų užtikrintas šių įstatymų vykdymas.

Tuo tikslu jis nustato taisykles ir tvarką, kad valstybių narių kompetentingos institucijos galėtų bendradarbiauti ir keistis bet kokia informacija, kuri padėtų joms teisingai apskaičiuoti PVM.

Šis reglamentas taip pat nustato taisykles ir tvarką, kad būtų galima elektroniniu būdu keistis tam tikra informacija, pirmiausia informacija apie Bendrijos vidaus sandorių PVM.

<...>“

11 Reglamento Nr. 1798/2003 3 straipsnio 2 dalyje nustatyta:

„Kiekviena valstybė narė paskiria vieną centrinių ryšių tarnybą, kuriai pavedama pagrindinė atsakomybė už ryšius su kitomis valstybėmis narėmis administracinio bendradarbiavimo srityje. <...>“

12 Reglamento Nr. 1798/2003 II skyriuje „Pasikeitimas informacija pateikus prašymą“ išdėstyta 5 straipsnyje numatyta:

„1. Besikreipiančiosios institucijos prašymu institucija, į kurią kreipiamasi, perduoda 1 straipsnyje nurodytą informaciją, įskaitant visą informaciją, susijusią su konkrečiu atveju ar atvejais.

2. Norėdama teikti 1 dalyje nurodytą informaciją, institucija, į kurią kreipiamasi, atlieka visus administracinius tyrimus, reikalingus tokiai informacijai gauti.

3. 1 dalyje nurodytame prašyme gali būti pateiktas motyvuotas prašymas atlikti konkretų administracinį tyrimą. <...>

<...>“

13 Reglamento Nr. 1798/2003 IV skyriuje „Pasikeitimas informacija be išankstinio prašymo“ numatyti automatiniai tam tikros informacijos mainai.

14 Šio reglamento V skyriaus nuostatose numatyta, kad visos valstybės narės diegia elektronines duomenų bazes, kuriose saugo ir apdoroja visą informaciją apie Bendrijos vidaus sandorius, ir elektronines duomenų bazes, su asmenimis, kuriems šiose valstybėse narėse buvo suteikti PVM identifikaciniai numeriai, registru. Šiose nuostatose taip pat apibrėžiamos sąlygos, kuriomis kompetentinga kiekvienos valstybės narės institucija gali susipažinti su šia informacija.

15 2004 m. spalio 29 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 1925/2004, nustatančio Reglamento Nr. 1798/2003 tam tikrų nuostatų taikymą (OL L 331, p. 13), dalykas, be kita ko, yra nurodyti informacijos, kuria turi būti keičiamasi be išankstinio prašymo, rūšis, mainų periodiškumas ir elektroniniu būdu pagal Reglamentą Nr. 1798/2003 perduodamos informacijos mainų taisyklės.

Faktinės bylos aplinkybės ir ikiteisminis procedūra

16 2006 m. liepos 26. d. raštu Audito Rūmai pranešė Vokietijos federaliniams audito rūmams, kad 2006 m. spalio 10–13 d. planuoja vykti į Vokietiją pagal EB 248 straipsnį tikrinti nuosavus išteklius iš PVM (toliau – ištekliai iš PVM) ir valstybių narių administracinių institucijų bendradarbiavimą PVM srityje pagal Reglamentą Nr. 1798/2003. Nurodytas tikslas buvo, pirma, patikrinti, ar Vokietijos Federacinė Respublika sukurė administracines ir organizacines struktūras, reikalingas šiam administraciniam bendradarbiavimui, ir, antra, ištirti, kaip šis bendradarbiavimas vyksta teikiant prašymus pateikti informacijos pagal šio reglamento 5 straipsnį.

17 Šis auditas iš esmės turėjo būti atliekamas centriniuose ryšių įstaigoje ir prireikus kitose nacionalinėse tarnybose, įtrauktose į administracinį bendradarbiavimą. Tame pačiame laiške Audito Rūmai prašė Vokietijos federalinių audito rūmų nurodyti, ar jie ketina dalyvauti atliekant šį auditą pagal EB 248 straipsnio 3 dalį.

18 2006 m. rugsėjo 7 d. raštu Audito Rūmai Vokietijos federaliniams audito rūmams pateikė dokumentą, kuriame buvo išdėstyta planuojamo audito vizito programa, ir paprašyta iš anksto pateikti tam tikros informacijos. Vokietijos federalinių audito rūmų buvo prašoma perduoti šią programą ir šį prašymą pateikti išankstinę informaciją Vokietijos centrinei ryšių įstaigai.

19 Remiantis šia programa, audito vizitas turėjo būti susijęs su centrinių ryšių įstaigos struktūra, aprašymu ir veikimu, prašymą pateikti informacijos siuntimu, gavimu ir jo nagrinėjimu, pasikeitimu informacija be išankstinio prašymo ir informacijos apie sandorius Bendrijos viduje saugojimu bei mainais PVM informacijos mainų sistemos („VAT Information Exchange System“; toliau – VIES) elektroniniuose duomenų bazėse, nurodytoje Reglamento Nr. 1798/2003 V skyriuje. Šioje programoje taip pat buvo numatyta išnagrinėti teisines administracinio bendradarbiavimo kriterijus ir teisines jo pašalinimo priemones, taip pat bet kurias kitas priemones, priimtas siekiant gerinti šį bendradarbiavimą ir užkirsti kelią sukčiavimui, pavyzdžiui, bendradarbiavimą su kovos su sukčiavimu institucijomis, dvišales sutartis dėl pasikeitimo informacija, PVM numerių panaikinimo, besikreipiančiosios institucijos pareigų dalyvavimą institucijai, kuri kreipiamasi, atliekant patikrinimus ir atliekant vienalaikius patikrinimus skirtingose valstybėse narėse, numatytus Reglamento Nr. 1798/2003 11 ir 12 straipsniuose, arba naudojamasi programos *Fiscalis* teikiamomis galimybėmis (žr. 2002 m. gruodžio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą 2235/2002/EB, patvirtinant Bendrijos programą mokesčių sistemų veikimui vidaus rinkoje pagerinti (2003–2007 m. *Fiscalis* programa); OL L 341, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 9 sk., 1 t., p. 364).

20 2006 m. rugsėjo 18 d. raštu Vokietijos federaliniai audito rėmai nurodė, kad dalyvaus šiame audite.

21 Kadangi centrinių ryšių įstaiga Audito Rėmams nepateikė prašytą šiam auditui reikalingą dokumentą ir nepatvirtino jo numatytos datos, Audito Rėmai 2006 m. spalio 5 d. raštu informavo Vokietijos federalinius audito rėmus, kad atideda audito vizitą iki 2006 m. lapkričio 14–17 d.

22 Kadangi centrinių ryšių įstaiga nepatvirtino ir šios naujos datos, Audito Rėmai 2006 m. lapkričio 9 d. raštu, adresuotu Vokietijos federalinei finansų ministerijai, pasiūlė, kad planuojamas auditas būtų atliekamas 2006 m. gruodžio 4–7 dienomis. Šiame rašte Audito Rėmai nurodė, kad toks auditas jau atliktas kitose septyniose valstybėse narėse, ir pabrėžė, kad jo tikslas yra ne patikrinti apmokestinamuosius sandorius ir teisingą PVM taikymą, bet užtikrinti veiksmingą ir teisingą prašymų pateikti informacijos, pateiktą ir (arba) gautą per VIES, nagrinėjimą.

23 2006 m. gruodžio 4 d. raštu Vokietijos federalinė finansų ministerija nesutiko su tuo, kad Audito Rėmai Vokietijoje atliktų šį auditą, nes jam nėra galiojančio teisinio pagrindo.

24 Komisija, Audito Rėmų informuota apie šį atsisakymą ir manydama, kad jie turi teisę atlikti planuojamą auditą, be to, kad Vokietijos Federacinė Respublika nesilaikė įsipareigojimų, nes nesutiko jį atlikti savo teritorijoje, 2008 m. rugsėjo 23 d. išsiuntė šiai valstybei narei oficialų pranešimą ir pagal EB 226 straipsnį paragino pateikti pastabas. Vokietijos Federacinė Respublika atsakė į šį prašymą 2008 m. gruodžio 23 d. laišku.

25 2009 m. kovo 23 d. Komisija išsiuntė pagrįstą nuomoną, nurodžiusi Vokietijos Federacinei Respublikai per du mėnesius nuo gavimo imtis būtinų priemonių, kad ji būtų tinkamai atsižvelgta.

26 Kadangi šios valstybės narės 2009 m. gegužės 22 d. atsakymas Komisijos netenkino, ji nusprendė pareikšti šį ieškinį.

Dėl ieškinio

Šalių argumentai

Argumentai dėl Audito RŲm? kompetencijos pajam? audito srityje

- 27 Komisijos nuomone, iš EB 248 straipsnio matyti, kad Audito RŲm?, kaip nepriklausomo išorinio auditoriaus, misija – tikrinti, ar finansin?s operacijos, susijusios su Bendrijos l?š? gavimu ir naudojimu, buvo teisingai užregistruotos ir ?formintos, teis?tai ir tvarkingai ?vykdytos ir administruotos siekiant ekonomijos ir veiksmingumo, taip pat teikti rekomendacijas siekiant pagerinti Bendrijos finans? valdym?.
- 28 Atsižvelgiant ? šios misijos esm? ir siekiant užtikrinti šios nuostatos *effet utile*, Audito RŲm? kontrol?s kompetencija tur?t? b?ti aiškinama pla?iai ir išpl?sta visoms sritims ir visiems subjektams, turintiems tiesiogin? ryš? su Bendrijos pajamomis arba išlaidomis.
- 29 Pajam? gavimas iš PVM atspindi tok? ryš? su Bendrijos l?šomis iš PVM. Pagal Šeštosios PVM direktyvos nuostatas surinktos pajamos iš šio mokes?io yra pradin? vert?, kuria remiantis apskai?iuojama ši? l?š? suma.
- 30 Nors Reglamentu Nr. 1798/2003 tiesiogiai nereglamentuojamas S?jungos pajam? surinkimas, šis reglamentas lemia l?š? iš PVM teis?tum? ir tvarkingum?, jame nustatyto bendradarbiavimo tikslas – užtikrinti teising? PVM nustatym?, suteikiant Bendrijai galimyb? veiksmingai naudotis šiomis l?šomis.
- 31 Be to, iš EB 248 straipsnio 3 dalies pirmos pastraipos ir Reglamento Nr. 1605/2002 140 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos tre?iojo ir ketvirtojo sakini? bei 142 straipsnio 1 dalies antros pastraipos ir – dar pla?iau – iš EB 10 straipsnyje nustatytos lojalaus bendradarbiavimo pareigos matyti, kad tuomet, kai auditas turi b?ti atliekamas valstyb?se nar?se, jos turi suteikti visokeriop? pagalb? Audito RŲmams vykdyti j? misij?. Vokietijos Federacin? Respublika, nesutikusi, kad Audito RŲmai atlikt? gin?ijam? audit? Vokietijoje, pažeid? ?sipareigojimus šioje srityje.
- 32 Europos Parlamentas tvirtina, kad Audito RŲm? nepriklausomumas, ?teisintas EB 247 straipsnio 2 ir 4 dalyse, ir bendro pob?džio teis?, suteikta šiai institucijai EB 248 straipsnio 4 dalyje, savo iniciatyva pateikti pastabas ir specialius pranešimus reiškia, kad jie gali laisvai nustatyti savo audit? dalyk? kontroliuojant Bendrijos finansus, ir antrin?s teis?s aktai negali apriboti šios laisv?s.
- 33 Audito RŲm? galias apribojantis išaiškinimas dar mažiau pateisinamas, nes j? darbai suteikia verting? pagalb? ir biudžeto institucijai, ir Bendrijos teis?s akt? leid?jui, ir gin?ijamo audito atveju tai patvirtina po jo priimto Audito RŲm? specialaus pranešimo Nr. 8/2007 turinys (OL C 20, 2008, p. 1). Kadangi Audito RŲmai turi tik teis? kontroliuoti ir teikti nuomon?, klausimas dėl j? veiklos teisin?s baz?s nekyla taip pat kaip dėl Bendrijos normin?s veiklos.
- 34 Suk?iavimas ir vengimas PVM srityje, j? sukelti iškraipymai tarp valstybi? nari?, turi poveik? bendrai nuosav? ištekli? sistemos pusiausvyrai, tod?l bet koks l?š? iš PVM sumaž?jimas turi b?ti kompensuojamas padidinant nuosavus išteklius, pagr?stus bendrosiomis nacionalin?mis pajamomis. Kadangi šioje srityje Reglamentu Nr. 1798/2003 nustatyta bendradarbiavimo galimyb? turi leisti nustatyti suk?iavimo atvejus ir surinkti papildom? pajam? iš PVM, kartu padidinant pagrind?, kuriuo remiantis apskai?iuojamos pajamos iš PVM, šio reglamento laikymasis užtikrina Bendrijos pajam? teis?tum? ir tvarkingum?.

35 Audito R?mai tvirtina: kadangi j? misija ir kompetencija jiems suteiktos EB 246 ir 248 straipsniais, jie turi laisv? nustatyti savo kontrol?s politik?, laikydamiesi pirmin?s teis?s ir nepažeisdami Teisingumo Teismo turimos išaiškinimo teis?s, ir antrin?s teis?s nuostatos negali šios kompetencijos apriboti arba atimti.

36 J? teis? kontroliuoti taikoma visoms Bendrijos teis?s nuostatomis, kurios turi ?takos Bendrijos išlaidoms arba pajamoms, siekiant – Parlamentui ir Tarybai skirt? metini? ir speciali?j? pranešim? forma – suteikti pagrind? diskusijoms vykdant biudžeto ?vykdymo patvirtinimo proced?r? ir pagerinim? paieškai. Audito R?mai, ypa? priimdami specialius pranešimus, turi teis? pasirinkti j? kompetencijai priklausanč? dalyk? arba srit?, d?l kurios ketina teikti pasi?lymus, kaip pagerinti susijusi? Bendrijos priemoni? ekonomij? ir veiksmingum?.

37 Vokietijos vyriausyb?s si?lomas išaiškinimas, apribojantis Audito R?m? kompetencij? riboto pob?džio finansiniais auditais ir nesuteikiantis teis?s atlikti veiklos audit? pagal teis?s aktuose nustatytus kriterijus ir patikimo finans? valdymo principus, panaikint? EB 248 straipsnio 2 dalies *effet utile* tiek, kiek šioje nuostatoje daroma nuoroda ? patikim? pajam? ir išlaid? valdym?.

38 Iš to, kas išd?styta, matyti, kad Audito R?mai, pirma, siekdami užtikrinti veiksming? pajam? iš PVM surinkim? ir patikim? finans? valdym? l?š? iš PVM srityje, ir, antra, kad gal?t? teikti galimas rekomendacijas, be kita ko, turi teis? nagrin?ti, ar Reglamente Nr. 1798/2003 numatyta bendradarbiavimo sistema veikia teisingai ir veiksmingai.

39 Vokietijos vyriausyb?s išreikštas b?gštavimas, kad ši institucija sieks kontroliuoti valstybi? nari? ekonomin? politik?, nes ja remiantis formuojamos bendrosios nacionalin?s pajamos, kurios yra S?jungos nuosav? ištekli? apskai?iavimo pagrindas, yra nepagr?stas, kadangi, skirtingai nuo PVM srities, kurioje ?sipareigojimai pagal Bendrijos teis? taikomi valstyb?ms gaunant pajamas, toki? ?sipareigojim? n?ra, kiek tai susij? su b?du, kuriuo valstyb?s nar?s turi formuoti ir vykdyti savo ekonomin? politik?.

40 D?l Vokietijos vyriausyb?s argumento, susijusio su subsidiarumo principo pažeidimu, Komisija, Parlamentas ir Audito R?mai mano, kad šis principas taikomas vykdant norminio pob?džio veikl?, o ne tokiai kompetencijai kontroliuoti arba teikti nuomon?, koki? turi Audito R?mai. Be to, Komisija ir Audito R?mai pabr?žia, kad pastar?j? kompetencija tiek, kiek ji susijusi su visomis Bendrijos pajamomis ir išlaidomis, yra išimtin?, suteikta jiems Sutartimi, be kita ko, siekiant pateikti nurodymus Bendrijos biudžeto institucijai d?l biudžeto vykdymo kontrol?s, tod?l ši kompetencija n?ra pasidalijamoji ir jai negali tur?ti ?takos aplinkyb?, kad nacionalin?s institucijos taip pat gali vykdyti tam tikr? kontrol?.

41 Komisijos manymu, Reglamento Nr. 1798/2003 nustatyto bendradarbiavimo tarptautinis pob?dis bet kuriuo atveju pateisina Audito R?m?, kuri? kompetencija, priešingai nei nacionalini? institucij?, taikoma visoms valstyb?ms nar?ms, ?sikišim?. Be to, bendra nuosav? ištekli? sistema reikalauja centralizuotai užtikrinti, kad kiekviena valstyb? tinkamai prisid?t? prie Bendrijos biudžeto finansavimo.

42 Vokietijos vyriausyb?s nuomone, Audito R?m? kompetencija, net jei kalbama apie kompetencij? kontroliuoti, o ne priimti sprendimus, yra visiškai apribota Sutartimi, ?skaitant specialaus pranešimo rengim?. EB 248 straipsnio 1–3 dalyse nurodyta, kad ši kompetencija susijusi tik su s?skaitomis ir Bendrijos pajam? bei išlaid? teis?tumu ir tvarkingumu.

43 Šiuo poži?riu pagal Reglament? Nr. 1798/2003 organizuojamas bendradarbiavimas pajam? iš PVM gavimo srityje neturi tiesioginio arba pakankamo ryšio su Bendrijos pajamomis. Pajamos iš PVM iš tikr?j? priklauso nacionaliniam biudžetui ir skiriasi nuo l?š? iš PVM, kurios vienintel?s

sudaro Bendrijos pajamas.

44 Kaip matyti iš Sprendimo 2000/597 2 straipsnio 1 dalies c punkto ir Reglamento Nr. 1553/89 2 bei paskesnių straipsnių, iš PVM realiai surinktų pajamų suma yra tiesiog nustatytas apskaitos vienetą, kuriuo remiantis nustatoma lėšų iš PVM suma taikant atskirų skaičiavimų, kurių sudaro įvairios ekstrapoliacijos, korekcijos arba kompensacijos.

45 Aplinkybės, kad pajamų iš PVM sumažėjimas lemia platesnį nuosavų išteklių, pagrįstų valstybių narių bendrosiomis nacionalinėmis pajamomis, naudojimą, taip pat nepakanka pagrįsti Audito Rūmų kontrolės kompetencijos išplėtimą šioms pajamoms.

46 Kaip patvirtinta Sprendimo 2000/597 8 straipsnio 2 dalyje, vien valstybių narių iš PVM surinktų pajamų teisingas nustatymas ir jomis remiantis atliktų apskaičiavimų siekiant nustatyti lėšų iš PVM sumų teisingumas gali priklausyti Audito Rūmų kompetencijai. Tačiau taip nėra nacionalinių finansų institucijų struktūros ir šių institucijų taikomų PVM rinkimo procedūrų, kurios priklauso tik valstybių narių kompetencijai, atveju. Todėl šių institucijų ir procedūrų kontrolės kompetencijų gali turėti tik kompetentingos nacionalinės institucijos.

47 Nusprendus kitaip būtų pripažinta, kad remiantis BNP apskaičiuotų nuosavų išteklių atveju Audito Rūmų kompetencija taip pat taikoma valstybių narių ekonominei politikai.

48 Vokietijos vyriausybė papildo, jog remiantis subsidiarumo principu taip pat reikia pripažinti, kad PVM rinkimo operacijų ir kartu administracinio bendradarbiavimo šioje srityje patikrinimas priklauso ne Audito Rūmų, bet nacionalinių audito institucijų kompetencijai. Reglamente Nr. 1798/2003 nurodytų tarptautinių atvejų kontrolė iš tiesų gali būti nesudėtingai vykdoma kaip šių nacionalinių institucijų bendra veikla.

Argumentai dėl Audito Rūmų kompetencijos išlaikyti audito srityje

49 Komisija savo dublike tvirtina, kad Reglamento Nr. 1798/2003 įgyvendinimas yra susijęs su Sąjungos biudžeto išlaidomis, todėl ginėjamas auditas pateisinamas ir atsižvelgiant į kompetencijų, kurių Audito Rūmai turi išlaikyti audito srityje. Ši nuomonė gina ir Audito Rūmai, kurie pabrėžia, kad iš šio sprendimo 19 punkte aprašytos Vokietijos valdžios institucijoms nusiųstos vizito programos matyti, jog planuotas auditas susijęs su informacijos saugojimu bei mainais ir CCN/CSI (Bendrasis ryšio tinklas arba bendroji sistema), ir VIES tinkle, kuriuos abu finansuoja Bendrija, pagal programą *Fiscalis*.

50 Vokietijos vyriausybė paprašė pripažinti šį argumentą, kuris nebuvo pateiktas ieškinyje ir todėl Komisija negali jo pateikti dubliko stadijoje, nepriimtiniu. Kadangi valstybų atsakovų negalėjo atsikirsti į šį argumentą atsiliepime į ieškinį, pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 42 straipsnio 2 dalies pirmą pastraipį negalima išplėsti ieškinio dalyko. Be to, pagal šio reglamento 93 straipsnio 4 dalį Audito Rūmai, kaip stojusi šalys, negali ištaisyti dalinio ieškinio nepriimtimumo, susijusio su tuo, kad ieškovas ko nors nenurodė.

51 Dėl bylos esmės Vokietijos vyriausybė tvirtina, kad Audito Rūmų paskelbtas auditas ir paskui Vokietijos Federacinės Respublikos atsisakymas leisti jį atlikti buvo visiškai nesusijęs su Bendrijos išlaidų auditu. Be to, noru patikrinti išlaidas negalima pateisinti viso ginėjamo audito, nes jis taip pat susijęs su daugybe elementų, kurie turi būti finansuojami tik iš valstybių narių biudžetų.

52 Komisija prašo atmesti Vokietijos vyriausybės pateiktą prieštaravimą dėl priimtimumo. Pirmą ginėjamas argumentas pateiktas per ikiteisminę procedūrą, todėl Vokietijos Federacinės Respublikos teisė gynybą nebuvo pažeista. Antra, dėl šio argumento ieškinio dalykas

neišplėstas. Be to, ir Komisija, ir Audito Rėmai teigia, kad stojusi ? bylą šalį turi laisvę pateikti argumentus, kurių nepateikė bylos šalį, kuri ji palaiko.

Teisingumo Teismo vertinimas

53 Visų pirma reikia nurodyti, kad Vokietijos Federacinė Respublika aiškiai nesutiko su Audito Rėmų planuojamu audito vizitu 2006 m. pabaigoje. Be to, kaip ir pagal nusistovėjusį Teisingumo Teismo praktiką, galimas sipareigojimų nevykdymas turi būti vertinamas atsižvelgiant į padėtį valstybėje narėje Komisijos pagrįstoje nuomonėje nustatyto termino pabaigoje. Nagrinėjamoje byloje šis terminas baigėsi 2009 m. gegužės mėnesį.

54 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad sutarties nuostatos, kurias atsižvelgiant turi būti vertinamas Komisijos nurodytas sipareigojimų nevykdymas, yra buvusios iki Lisabonos sutarties sigaliojimo.

55 Tai nurodžius pirmiausia reikia išnagrinėti nurodytą Vokietijos Federacinės Respublikos sipareigojimų pagal EB 248 straipsnio 1–3 dalis nevykdymą.

56 Šiuo klausimu reikia priminti, kad sutartimis buvo sukurta galių padalijimo tarp Bendrijos institucijų sistema, kiekvienai institucijai priskiriant konkrečią funkciją Bendrijos institucijoje struktūroje ir konkrečiai Bendrijai numatytą užduotį gyvendinimui (1990 m. gegužės 22 d. Sprendimo *Parlamentas prieš Tarybą*, C-70/88, Rink. p. I-2041, 21 punktą).

57 Be to, kaip matyti iš EB 7 straipsnio 1 dalies, Audito Rėmai, kuriems institucijos rangas suteiktas Maastrichto sutartimi, kaip ir kitos institucijos, veikia neviršydamos jiems EB sutartimi suteiktos kompetencijos ribų.

58 Audito Rėmų misija visų pirma labai bendrai suformuluota EB 246 straipsnyje, kuriame numatyta, kad ši institucija atlieka auditą.

59 EB 248 straipsnio, kuriame šis uždavinys detalizuojamas ir nurodoma, kaip Audito Rėmai turi jį atlikti, 1 dalyje, be kita ko, numatyta, kad jie tikrina visų Bendrijos pajamų ir išlaidų sąskaitas ir pateikia Parlamentui ir Tarybai sąskaitų patikimumo ir pagal jas atliktų operacijų teisėtumo ir tvarkingumo patikinimo pareiškimą, kuris gali būti papildomas konkrečiais kiekvienos svarbios Bendrijos veiklos srities vertinimais.

60 EB 248 straipsnio 2 dalyje, be kita ko, nurodyta, kad Audito Rėmai tikrina, ar visos pajamos buvo gautos ir visos išlaidos padarytos teisėtai bei tvarkingai, taip pat, ar finansų valdymas yra patikimas, ir tai atlikdami jie visų pirma praneša apie neatitikimus.

61 EB 248 straipsnio 3 dalimi Audito Rėmams suteikiama teisė atlikti auditą remiantis pateiktais apskaitos dokumentais ir prireikus vietoje, pavyzdžiui, valstybės narės kartu su nacionaliniais audito įstaigomis, arba, jei šios įstaigos neturi reikiamų galiojimų, su kompetentingomis nacionalinėmis tarnybomis.

62 EB 248 straipsnio 4 dalyje, be kita ko, numatyta, kad Audito Rėmai rengia metinį pranešimą, kurį siunčia kitoms institucijoms ir kartu su šia institucijų atsakymais ? Audito Rėmų pastabas skelbia *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*. Audito Rėmai taip pat gali bet kada vienos iš kitų Bendrijos institucijų prašymu pateikti pastabas konkrečiais klausimais, ypač specialiąjį pranešimą forma, ir pareikšti nuomones. Teisingumo Teismas jau nurodė, kad šia nuostata siekiama prisidėti prie Bendrijos finansų valdymo pagerinimo persiunčiant pranešimus institucijoms ir joms rengiant atsakymus (2001 m. liepos 10 d. Sprendimo *Ismeri Europa prieš Audito Rėmus*, C-315/99 P, Rink. p. I-5281, 27 punktą). Tokiais pranešimais siekiama suteikti paaiškinimus biudžeto

institucijai, kuri turi patvirtinti s?skaitas, ir – kalbant pla?iau – visiems viešiesiems subjektams, kurie gali prisid?ti ?veikiant Audito R?m? nurodytas galimas spragas arba disfunkcijas šiose srityse.

63 Šioje byloje Audito R?m? planuotu auditu iš esm?s buvo siekiama užtikrinti Reglamente Nr. 1798/2003 numatyt? administracinio bendradarbiavimo PVM srityje strukt?r? ir mechanizm? ?gyvendinim? ir patikim? veikim?, o remiantis audito išvadamis paskui b?t? galima specialiajame pranešime suformuluoti rekomendacijas, skirtas užtikrinti didesn? ši? strukt?r? ir mechanizm? veiksmingum?.

64 Šiuo aspektu reikia priminti, kad, kaip matyti iš EB 269 straipsnio, Bendrij? biudžetas, neatmetant kit? pajam?, yra finansuojamas tik iš Bendrij? nuosav? išteklių.

65 Tuo metu, kai Vokietijos institucijos nesutiko leisti atlikti gin?ijam? audit?, Bendrijos nuosav? išteklių sistema buvo nustatyta Sprendimu 2000/597. Pagal šio sprendimo 2 straipsnio 1 dal? šiuos išteklius, be kita ko, sudaro pajamos, gaunamos taikant vienod? tarif? vis? valstybi? nari? suderintiems PVM apmokestinimo pagrindams, nustatytiems pagal Bendrijos taisykles. Tai išliko ir pagal Sprendimo 2007/436, galiojusio tuo metu, kai pasibaig? Komisijos pagr?stoje nuomon?je nustatytas terminas, 2 straipsn?.

66 Remiantis Reglamento Nr. 1553/89 2 straipsnio 1 dalimi, PVM l?š? baz? nustatoma pagal apmokestinamus sandorius, nurodytus Šeštosios PVM direktyvos 2 straipsnyje. Ši direktyva nuo 2007 m. sausio 1 d. pakeista 2006 m. lapkri?io 28 d. Tarybos direktyva 2006/112/EB d?l prid?tin?s vert?s mokes?io bendros sistemos (OL L 347, p. 1; toliau – PVM direktyva).

67 Atsižvelgiant ? šio reglamento nuostatomis numatytus ?vairius patikslinimus, jo 3 straipsnyje numatyta, kad PVM l?š? baz? apskai?iuojama visas grynas valstyb?s nar?s per metus iš PVM surinktas pajamas dalijant iš per tuos pat metus taikytos PVM normos arba dalijant iš svorin?s vidutin?s PVM normos, jeigu valstyb?je nar?je taikoma daugiau nei viena PVM norma.

68 Prie ši? patikslinim?, be kita ko, priskiriamas ir Reglamento Nr. 1553/89 2 straipsnio 2 dalies tre?ioje ?traukoje esantis paaiškinimas, kad pagal šio straipsnio 1 dal? nustatant PVM l?šas reikia atsižvelgti ? sandorius, kuriuos valstyb?s nar?s ir toliau atleidžia nuo mokes?i? pagal Šeštosios PVM direktyvos 28 straipsnio 3 dalies b punkt?. Šiuo klausimu Reglamento Nr. 1553/89 6 straipsnio 2 dalies tre?ioje ?traukoje, be kita ko, numatyta, kad taikant šio reglamento 2 straipsnio 2 dalies tre?i? ?trauk? valstyb?s nar?s apskai?iuoja PVM l?š? baz? taip, lyg šie sandoriai b?t? apmokestinami, tam, kad šios valstyb?s nar?s b?t? prilyginamos kitoms valstyb?ms nar?ms, kurios nepasirinko atleisti nuo mokes?i? apibr?žto sektoriaus (žr. 1990 m. geguž?s 23 d. Sprendimo *Komisija prieš Vokietij?*, C?251/88, Rink. p. I?2107, 14 punkt?).

69 Remiantis šiais ?vairiais poži?riais, vis d?lto aišku, kad pajamos iš sumok?to PVM didži?ja dalimi yra nacionalin?s mokestin?s pajamos, ?skaitytos ? valstybi? nari? biudžet?, tod?l tik nedidelis ši? pajam? procentas patenka ? Bendrijos biudžet? kaip nuosavi ištekliai (šiuo klausimu žr. 1999 m. rugs?jo 16 d. Sprendimo *Komisija prieš Ispanij?*, C?414/97, Rink. p. I?5585, 23 punkt?).

70 Be to, kaip teig? Vokietijos vyriausyb?, akivaizdu, kad l?š? iš PVM sumos apskai?iavimas yra ne tik realiai gaut? pajam? iš PVM procentai, bet ? skai?iavim? ?traukiami ir ?vair?s koregavimai, kuriais, be kita ko, siekiama šio sprendimo 68 punkte pamin?t? rezultat?.

71 Ta?iau tokios išvados neturi ?takos tam, kad vykdant Sutart? nustatyta nuosav? išteklių sistema – l?š? iš PVM srityje – siekiama valstyb?ms nar?ms nustatyti pareig? skirti Bendrijai dal? sum?, kurias jos gauna kaip PVM, ? jos nuosavus išteklius (šiuo klausimu žr. 1990 m. kovo 13 d.

Sprendimo *Komisija prieš Prancūziją*, C-30/89, Rink. p. I-691, 23 punktą). Šios išvados taip pat neturi įtakos aplinkybei, kad siekdamas užtikrinti veiksmingą minėtų pajamų iš PVM veiksmingą surinkimą ir pervesti sprendimuose 2000/597 arba 2007/436 ir Reglamente Nr. 1553/89 reikalaujamo dydžio atitinkamas lėšas iš PVM Bendrijos biudžetui valstybės narės turi laikytis įvairių Bendrijos teisės taisyklių, pavyzdžiui, išdėstyto Šeštojoje PVM direktyvoje ir PVM direktyvoje arba Reglamente Nr. 1798/2003. Šiuo požiūriu situacija labai skiriasi nuo tos, kuri susijusi su nuosavais ištekliais, pagrįstais valstybių narių bendrosiomis nacionalinėmis pajamomis.

72 Tiesioginis ryšys egzistuoja tarp, pirma, pajamų iš PVM gavimo laikantis taikytinos Bendrijos teisės ir, antra, atitinkamų lėšų iš PVM traukimo Bendrijos biudžetui, nes bet koks trūkumas gaunant pirmąsias potencialiai sumažins antrąsias.

73 Šiuo klausimu Teisingumo Teismas, be kita ko, jau konstatavo, kad jeigu valstybės narė, nesilaikydama Šeštojoje PVM direktyvoje nustatytų reikalavimų, neapmokestino PVM tam tikro sandorio, toks pažeidimas taip pat gali būti laikomas šios valstybės narės sąsipareigojimo skirti Komisijai kaip lėšas iš PVM sumas, atitinkančias mokestį, kuris turėjo būti surinktas už šiuos sandorius, nevykdymu (žr., be kita ko, 2000 m. rugsėjo 12 d. Sprendimo *Komisija prieš Prancūziją*, C-276/97, Rink. p. I-6251, 49, 56, 61 ir 70 punktus; Sprendimo *Komisija prieš Airiją*, C-358/97, Rink. p. I-6301, 58, 65, 69 ir 78 punktus bei Sprendimo *Komisija prieš Jungtinę Karalystę*, C-359/97, Rink. p. I-6355, 70, 77 ir 87 punktus).

74 Be to, priminti, jog iš Šeštosios PVM direktyvos 2 ir 22 straipsnių bei EB 10 straipsnio matyti, kad kiekviena valstybės narė turi pareigą imtis visų įstatyminių ir administracinių priemonių, būtinų užtikrinti viso mokėtino PVM surinkimą jos teritorijoje, ir nurodąs, kad bendroje PVM sistemoje valstybės narės privalo užtikrinti, kad apmokestinamieji asmenys vykdytų savo pareigas, ir šiuo atžvilgiu joms suteikta tam tikra diskrecija, ypač dėl turimų priemonių panaudojimo būdo, Teisingumo Teismas vis dėlto priduria, kad ši diskrecija riboja pareigą užtikrinti veiksmingą Bendrijos nuosavų išteklių surinkimą (2008 m. liepos 17 d. Sprendimo *Komisija prieš Italiją*, C-132/06, Rink. p. I-5457, 37–39 punktai).

75 Be to, vienas iš Tarybos priimant Šeštąją PVM direktyvą nurodytų tikslų, išdėstyta jos 11 konstatuojamojoje dalyje ir perkeltas į PVM direktyvos 35 konstatuojamąją dalį, yra nuosavų išteklių surinkimas vienodu būdu visose valstybėse narėse (žr. 2001 m. spalio 4 d. Sprendimo „*Goed Wonen*“, C-326/99, Rink. p. I-6831, 47 punktą ir nurodytą teismo praktiką).

76 Be to, taip pat reikia priminti, kad bet koks lėšų iš PVM sumažėjimas turi būti kompensuojamas sumažinant išlaidas arba padidinant nuosavus išteklius, pagrįstus bendrosiomis nacionalinėmis pajamomis, ir tai turi poveikį bendrai nuosavų išteklių sistemos, skirtos padengti Bendrijos išlaidas, pusiausvyrai.

77 Kalbant konkrečiau apie Reglamentą Nr. 1798/2003, reikia nurodyti, jog todėl, kad bendradarbiavimo mechanizmais siekiama kovoti su sukaviavimu ir vengimu PVM srityje visose valstybėse narėse, jie, taikomi valstybėms narėms pagal šį reglamentą, patys gali turėti tiesioginį ir esminį poveikį veiksmingai kaupiant pajamas iš PVM ir kartu lėšas iš PVM traukiant Bendrijos biudžetui.

78 Šiuo aspektu, pirma, reikia pažymėti, kad dauguma sukėiavimo PVM srityje atvejų padaroma vykdomant realią arba tariamą prekybą. Bendrijos viduje, ir, antra, reikia priminti, kad Teisingumo Teismas anksčiau nusprendė, kad tarpusavio pagalba ir administracinis bendradarbiavimas tarp atitinkamų valstybių narių mokesčių institucijų yra labai svarbus, be kita ko, siekiant užkirsti kelią vengimui mokėti PVM už įsigijimus Bendrijos viduje (šiuo klausimu žr. 2010 m. gruodžio 7 d. Sprendimo *R, C-285/09*, Rink. p. I-0000, 52 punktą).

79 Be to, reikia pabrėžti, kad tai, jog valstybų narų veiksmingai taiko Reglamente Nr. 1798/2003 nustatytas bendradarbiavimo taisyklės, gali lemti ne tik šios valstybų narų sąsąjūčių kovoti su mokestiniu sukėiavimu ir mokesčių vengimu savo teritorijoje, bet ir kitų valstybių narių sąsąjūčių su tuo kovoti savo teritorijose, ypač kai teisingas PVM taikymas šiose kitose valstybų sąsąjūčiųse priklauso nuo minėtos valstybų narų turimos informacijos arba informacijos, kuri ši gali gerokai lengviau gauti.

80 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad toks nacionalinių administracijų bendradarbiavimas, kaip nustatytasis Reglamente Nr. 1798/2003, jeigu vykdomas veiksmingai ir laikantis šio reglamento nuostatų, prisideda mažinant sukėiavimą ir veiksmingai kaupiant pajamas iš PVM ir atitinkamų mastu išlaikant lėšas iš PVM lygį, kurį reikia pasiekti pagal įvairius taikytinus Bendrijos teisės aktus, ir dėl to išsaugant bendrą nuosavą išteklių pusiausvyrą.

81 Šiomis sąlygomis reikia pripažinti, kad Audito Rėmai buvo kompetentingi atlikti ginčijamą planuoti auditą, nes tiek, kiek jis turėjo būti susijęs su administraciniu bendradarbiavimu pagal Reglamentą Nr. 1798/2003, per jį turėjo būti tikrinamas numatytas Bendrijos pajamų teisėtumas ir jo patikimas finansinis valdymas, be to, jis turėjo tiesioginį ryšį su šiai institucijai EB 248 straipsniu suteikta kompetencija.

82 Priešingai Vokietijos vyriausybės teiginiams, tokia išvada, kuri peršasi remiantis šiuo straipsniu, negali būti ginčijama, be kita ko, vadovaujantis Sprendimo 2000/597 8 straipsnio 2 dalyje padarytu patikslinimu, kad ši nuostata neprieštarauja EB 248 straipsnyje numatytiems sąskaitų tikrinimui ir jo atitikties bei tvarkingumo auditams, kurie iš esmės susiję su nacionalinių lėšų ir PVM bazės nustatymo procedūra ir sistemų patikimumu bei veiksmingumu. Be to, reikia nurodyti, kad šio patikslinimo vėliau buvo atsisakyta Sprendimo 2007/436 8 straipsnio 2 dalyje.

83 Be to, kadangi visas ginčijamas planuotas auditas, kaip matyti iš šio sprendimo 81 punkto, priklauso Audito Rėmų kompetencijai pajamų audito srityje, Teisingumo Teismui nereikia nagrinėti klausimo, ar ir kaip šis auditas taip pat galima pateisinti atsižvelgiant į Audito Rėmų kompetenciją išlaikyti audito srityje, ir todėl spręsti Komisijos ir Audito Rėmų šiuo aspektu pateiktą argumentų priimtinumą klausimo.

84 Be to, šioje byloje nebereikia atsakyti į klausimą, ar ir kaip subsidiarumo principas, kuriuo grindžiamasi papildomai remiasi Vokietijos Federacinė Respublika, gali turėti reikšmės audito srityje siekiant atskirti atitinkamus Audito Rėmų ir nacionalinių audito įstaigų veiksmus. Šiuo požiūriu pakanka nurodyti, kad net darant prielaidą, jog subsidiarumo principas turi būti taikomas šioje byloje, dėl Reglamentu Nr. 1798/2003 nustatyto administracinio bendradarbiavimo PVM srityje tarptautinio pobūdžio bet kuriuo atveju galima konstatuoti, kad ginčijamas auditas atitinka šį principą. Kadangi tokiu auditu siekiama užtikrinti patikimą bendradarbiavimą, kuriame dalyvauja visų valstybių narių administracijos ir nuo kurio patikimumo iš dalies priklauso kiekvienos šios administracijos gebėjimas veiksmingai kovoti su mokestiniu sukėiavimu ir mokesčių vengimu savo teritorijoje, šis auditas tikrai geriau atliktas Audito Rėmai centralizuotai, Bendrijos lygiu, nes visų pirma jai kompetencija, skirtingai nuo nacionalinių audito įstaigų, apima visas valstybes nares.

85 Kadangi iš to, kas išdėstyta, matyti, jog Audito Rėmai pagal EB 284 straipsnio nuostatas

buvo kompetentingi atlikti tokį auditą, kaip antai ginčijamas, reikia konstatuoti, kad Vokietijos Federacinė Respublika, nesutikusi su šio audito vykdymu jos teritorijoje, neįvykdėsipareigojimų pagal šį straipsnį, ypač pagal jo 3 dalį.

86 Iš to matyti, kad Komisijos ieškinys šiuo pagrindu tenkintinas.

87 Antra, dėl EB 10 straipsnio pažeidimo, kuriuo taip pat rūmėsi Komisija, priešingai, pakanka pažymėti, kad nėra pagrindo pripažinti šio straipsnio nuostatose numatytą bendrąsipareigojimų neįvykdymo, kuris skirtųsi nuo pirma pripažintų konkretesnių Vokietijos Federacinės Respublikossipareigojimų pagal EB 248 straipsnį neįvykdymo (šiuo klausimu žr. 2010 m. liepos 8 d. Sprendimo *Komisija prieš Italiją*, C-334/08, Rink. p. I-0000, 75 punktą ir nurodytą teismo praktiką). Kaip buvo pažymėta, EB 248 straipsnio 3 dalyje aiškiai numatyta, kad Audito Rūmai kompetencijai pagal šio straipsnio 1 ir 2 dalis priklausantis auditas prireikus gali būti atliekamas vietoje, valstybės narėse, kartu su nacionaliniais audito įstaigomis arba kompetentingomis nacionaliniais tarnybomis, kurios tokiu atveju turi bendradarbiauti su Audito Rūmais pasitikėjimo dvasia.

88 Trečia, Komisija prašo Teisingumo Teismo konstatuoti, kad Vokietijos Federacinė Respublika neįvykdėsipareigojimų pagal Reglamento Nr. 1605/2002 140 straipsnio 2 dalį ir 142 straipsnio 1 dalį.

89 Šiuo klausimu pakanka nurodyti, kad Komisija, kuriai tenka jos nurodomo sipareigojimų neįvykdymo rodinėjimo pareiga, nepaaiškino, nei kuo sipareigojimų neįvykdymas pagal šias dvi nuostatas, kuriuo ji kaltina Vokietijos Federacinę Respubliką, skiriasi nuo to, kurį ji prašo konstatuoti remiantis EB 248 straipsnio 1–3 dalimis, nei kaip šios valstybės narės pozicija, atsižvelgiant į tiksliai minėtą 140 straipsnio 2 dalies ir 142 straipsnio 1 dalies formuluotes, gali pažeisti šias nuostatas.

90 Iš to matyti, kad Komisijos ieškinį šiuo pagrindu reikia atmesti.

91 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, reikia konstatuoti, kad nesutikusi, jog Audito Rūmai Vokietijoje vykdytų administracinio bendradarbiavimo auditą pagal Reglamentą Nr. 1798/2003 ir jo įgyvendinimo taisykles, Vokietijos Federacinė Respublika neįvykdėsipareigojimų pagal EB 248 straipsnio 1–3 dalis.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

92 Pagal Procedūros reglamento 69 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jei laimėjusi šalis to reikalavo. Kadangi Komisija prašė priteisti bylinėjimosi išlaidas ir Vokietijos Federacinė Respublika iš esmės pralaimėjo bylą, pastaroji turi jas padengti. Į bylą įstoję Parlamentas ir Audito Rūmai patys padengia savo bylinėjimosi išlaidas pagal Procedūros reglamento 69 straipsnio 4 dalies pirmą pastraipį.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (didžioji kolegija) nusprendžia:

1. **Nesutikusi, jog Europos Sąjungos Audito Rūmai Vokietijoje vykdytų administracinio bendradarbiavimo auditą pagal 2003 m. spalio 7 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1798/2003 dėl administracinio bendradarbiavimo pridėtinės vertės mokesčio srityje ir jo įgyvendinimo taisykles, Vokietijos Federacinė Respublika neįvykdėsipareigojimų pagal EB 248 straipsnio 1–3 dalis.**

2. **Atmesti likusį ieškinio dalį.**

3. **Priteisti iš Vokietijos Federacinės Respublikos bylinėjimosi išlaidas.**

4. **Europos Parlamentas ir Europos Sąjungos Audito Rėmai padengia savo bylinėjimosi išlaidas.**

Parašai.

* Proceso kalba: vokiečių.